

Portfólió

Konzulens tanár:

Csik Noémi

hegedűművész

Készítette:

Taksás Marianna

2017

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
1. A tanuló személyiségének fejlesztése.....	6
1.1. Egy kiválasztott növendék jellemzése szakmai szempontból.....	6
1.2. Reflexió.....	10
2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése	12
2.1. Hangszeres csoportok fejlesztése.....	12
2.2. Reflexió.....	14
3. A pedagógiai folyamat tervezése	16
3.1. Hegedű óra tervezete.....	16
3.2. Reflexió.....	18
4. A tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztése a tudás felhasználásával.....	21
4.1. A Dénes László – Lányi Margit Hegedűiskola I. bemutatása.....	21
4.2. Reflexió.....	23
5. Az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák fejlesztése ...	25
5.1. Motivációs kérdőív felvétele és elemzése.....	25
5.2. Reflexió.....	27
6. A tanulási folyamat szervezése és irányítása.....	28
6.1. Gyakorlati tevékenység, vonóhúzás.....	28
6.2. Reflexió.....	30
7. A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása.....	32
7.1. Növendékekkel való interjú	32
7.2. Reflexió.....	34
8. Szakmai együttműködés és kommunikáció.....	35
8.1. Növendékhangverseny, vonós találkozó.....	35
8.2. Reflexió.....	36
9. Önművelés, elkötelezettség a szakmai fejlődésre	37
9.1. Szakcikk összegzése, értékelése.....	37
Függelék:.....	41

Bevezető

Főiskolai tanulmányaimat 2011-ben kezdtem el a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Intézetben, BA klasszikus hegedű szakon. 2014-ben BA képzésen sikeres diplomát tettem, de nyelvvizsga hiányában átjelentkeztem Osztatlan képzésre, amiből előző tanévemben adtam diplomakoncertet és idén teljesítettem gyakorlati évemet.

A portfóliómat, az eddigi felsőoktatási tanulmányaim alapján és a három évi tanítási és hospitálási gyakorlatomból szerzett tapasztalataim összesítéséből írom. A jövőbeli célom, hogy ezt a tudást, amit gyakorlati éveim alatt szereztem, egyre inkább magamévá tegyem és ennek segítségével elérjem azt, hogy minél jobb tanár válhasson belőlem és hogy jól megértsük egymást a gyerekekkel. Reménykedem abban, hogy sok jövődöbeli diákkal tudok majd eredményeket felmutatni, illetve akár zenei pályára is vezetni. Ennek ellenére nem fogom egyik diákomat se kényszeríteni, hogy zenész legyen belőle csak reménykedek, hogy a számára megfelelő utat fogja választani.

A kezdő tanítás a zenepedagógia szerintem legizgalmasabb szakasza. Ilyenkor van a legnagyobb felelősség egy tanár vállán, mivel minden az alapozáson múlik, mert nagy hatással van a jövőbeli munka eredményességére. Ahol az alapozás nem a megfelelő, tudatlan és torz, ott sajnos nem lesz lehetőség arra, hogy eredményes legyen a munka, de semmit sem késő újra kezdeni és a jó alapozást elsajátítani, még elhibázott kitérők után sem. Ezzel arra gondolok, hogy lehetünk akármilyen jó képességgel rendelkező tanárjelöltek, ha nincs bennünk kreativitás, hogyan is kell alkalmazkodni a körülményekhez és hogyan kell tanítanunk úgy, hogy már magunkra vagyunk utalva.

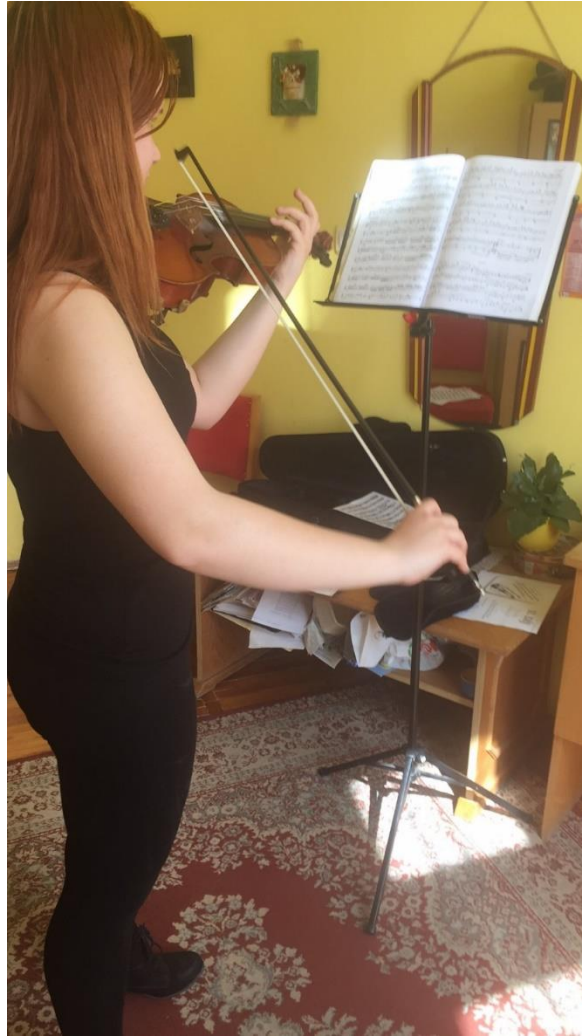
Elsősorban a zene megszerettetésére szeretnék majd fókuszálni, így kötelességemnek érzem, hogy a kevésbé tehetséges tanulóknak is örömük és sikerük legyen a muzsikálásban a hangszer technikai megszólaltatásának nehézségeitől eltekintve. Szeretném, hogy ne csak órákra járjanak be kötelezően, hanem szívesen menjenek el koncertekre, előadásokra is, és majd miután felnőtté váltak a zene szeretetét ők is átadhassák majd a következő generációnak.

Említésre méltó, hogy nagyon hasznosnak tartom ezeket a gyakorlati éveket, mert sok mindent megtapasztalhatunk, láthatunk, megtanulhatunk olyan tanároktól, akik hosszú ideje járnak azon az úton, amibe mi még csak most fogunk belecsöppenni. Így nagyon sok tapasztalatot megtudnak velünk osztani, hogyan kezdjük bele és mit nem szabad soha megengedni magunknak a tanítás alatt.

Nagy örömömre szolgált, hogy az Egressy Béni Zeneiskolában végezhettem el tanításai és hospitálási gyakorlatomat, mert fantasztikus embertől tanulhattam és nagyon ügyes, tehetséges diákokkal foglalkozhattam. Remélem, hogy én is megtapasztalom majd egyszer, hogy milyen érzés lehet egy kezdő tanárnak átadni a tapasztalataimat és tudásomat, hogyan is kell a gyermekeket megtanítani hegedülni teljesen az alapoktól a haladó szintig.

1.A tanuló személyiségének fejlesztése

Egy kiválasztott növendék jellemzése szakmai szempontból

I.-Sz. Fruzsínát 3 éve ismertem meg, amikor hospitálási és összefüggő tanítási gyakorlatomat kezdtem el az Egressy Béni Zeneiskolában, Csík Noémi tanárnőnél. Hospitálási időm alatt sok mindent megtudtam róla, mikor, miért és milyen ösztönzés által kezdte el zenei pályafutását, de legfőképpen megismerhettem hogyan is hegedül. Amikor elérkeztünk a gyakorlathoz, hogy válasszunk diákot, kivel is szeretnénk dolgozni, rögtön Fruzsira gondoltam, mert nagyon megfogott engem, ahogyan sugárzik belőle a tehetség, emellett nagyon szorgalmas és a törekvő, hogy minél jobban kihozza magából a maximumot.

Fruzsina most 17 éves és a Balázs Győző Református Gimnáziumban tanul emelt történelem és angol szakon immár második éve. Édesanyjával, édesapjával és nagymamájával él Miskolcon, akik teljes mértékben támogatják zenei oktatását. Van egy féltestvére, akit sajnálatos módon nem ismer.

Fruzsina 3. osztályos volt hegedűből, amikor megismertem. Elsőre észrevettem rajta, hogy nagyon érdekli a zene, de legfőképpen az előadóművészet, mert nagy kifejezési vágygal rendelkezik. Minden alkalommal olyan kiállással és olyan művészi előadással próbálta megmutatni a darabokat, vagy éppen etűdöket, mintha színpadon állna és koncertet kellene adnia. Elsőre megtetszett nekem ez a stílusos megjelenése, így elhatároztam, hogy mindenképpen vele szeretnék foglalkozni, és segíteni technikai továbbfejlődésében.

Fruzsina egy színes egyéniség, sokat rajzol, fest, zenét is komponált már, mindemellett nagyon tisztelettudó és szereti a kihívásokat, hiszen tudja, hogy sokat fejlődhet, ezáltal szorgalma határtalan és nem adja fel addig, amíg nem sikerül véghezvinnie egy feladatot. Ennek érdekében plusz órákra is hajlandó volt bejönni. Ebből is látszik, mennyire érdekli a zene és milyen nagy a „szerelem” a hegedű iránt.

A tavalyi év során, amikor elkezdtem tanítani, felmerült az a kérdés, hogy Fruzsina megméretteti magát egy hegedűversenyen, amit Sátoraljaújhelyen rendeznek meg minden évben. Mint minden hegedűs találkozón, ezen a versenyen is előírtak egy kötelező darabot, az ő korcsoportjában Lavotta János c-moll „Homoródi” Adagio nevezetű magyar nóták gyűjteményéből összetevődött szóló hegedűre és zenekari „hangfüggönyre” íródott katonai toborzó tánczene. Igazi kihívás volt ez a darab számomra is, mert soha nem hallottam és nem tanultam életem során, de Fruzsinak is, a sok díszítés és a mű értelmezésének szempontjából is. A díszítések holléte nagyon megnehezítette a ritmus értelmezését is, olykor-olykor vonalakat behúzva az ütemekbe segítettünk magunknak, mely hangok esnek főhangsúlyokra. Eleinte nehezen ment a ritmusok és a dallamívek helyének a megéreztetése, de többszöri eljátszás után, már teljes mértékben elsajátította a hangok ritmizálását, miközben én az ütemmutató szerinti lüktetést tapsolva segitettem neki.

Akkor tudtam meg, hogy a ritmusok beosztása elég nehezen megy neki. Ekkor elhatároztam, hogy elég nagy már ahhoz, hogy megszokja a metronóm használatát, a tapsolás helyett. Sokáig furcsa volt számára, hogy valami kattog, miközben ő játszik, de megérte, mert kitűnően beállította számára a ritmizálást.

Emellett még intonációs zavarokat észleltem játékában, ami a fekvésváltás hibájából is eredhet. Sok esetben nem tudja bemérni, hogy hova is kell csúszni és hol van egy bizonyos fekvésnek a helye. Ez eredhet abból, hogy a fekvésváltások tanulásakor, nem csúszkálta ki

alaposan a fekvésváltás helyeit. Ezt abból gondolom, hogy mai napig minden egyes fekvést nagyon hirtelen, szinte ugrálva közelíti meg. Megeshet viszont, hogy a hangköztávolságok tudatosságának hiánya okozhatja az intonációs zavarokat. Ha nem tudatos az ember számára, hogy játék közben az ujjait milyen távolságokra rakja, addig az intonációja sem lesz a legmegfelelőbb. Fruzsínál is előfordulnak ilyen fajta esetek, amikor nem tudja, hogy milyen távolságra fogja helyezni az egyik ujját a másiktól, mert nem gondolta át előre, milyen hangköztávolság van a két hang között. Ezeket a hibákat hangsorral szoktuk kompenzálni, azon belül is a terclépéses menettel, ahol előre kell gondolkozni, milyen távolságra kell helyezni az ujjakat. Eleinte nehezen ment Fruzsínak az előre való gondolkodás a darabok előírt tempójában, mert megszokta a kényelmes, lassú gyakorlási tempót, amiben volt ideje gondolkozni, de úgy gondolom, hogy elég érett és okos ahhoz, hogy ezt fokozatosan szintre emelje, aztán végeredményben úgy is egy idő után sok gyakorlás segítségével berögzül, és teljesen automatikussá válik.

Fruzsínával az a szerencsém, hogy nagyon szeret új dolgokat tanulni és keményen meg is dolgozik azért, hogy könnyebben kevesebb erőfeszítéssel menjen neki a hegedülés. Azt szeretem benne a legjobban, hogy miközben elmondom és megmutatom neki a feladatot, mit hogyan kell gyakorolnia, olyan odafigyeléssel és koncentrációval nézi végig, hogy örömmel tölt el, hogy nem süket fülekre találunk a szavaim és tanácsaim.

Egy olyan komolyabb hibát felfedeztem fel még nála, ami fontos szerepet tölt be a hangképzésben. Ez a vonóvezetés technikája, amit most már egyre jobban kezel. Eleinte nagyon kifeszített ujjakkal és merev csuklóval húzta a vonót, aminek hátránya észrevehető volt a játékában, mégpedig a hangszín és a hangképzés minőségében. Előtte való éven voltam vonós kurzuson, ahol speciálisan elmondták és segítettek is abban, hogyan is kell kialakítani a jó vonófogást és vonókezelés technikáját. Számomra nagyon hasznos volt, mert sokat tanultam belőle és fejlődtem általa, így Fruzsínával is átbeszéltük a tanultakat, hogy gyakorolja minden nap, mert nekem is segített. Azt tanácsoltam neki, hogy ha már nincs ereje hegedülni, vagy lazításképpen mozgásos pihenőt tart, olyankor csinálhatja ezeket a gyakorlatokat, mert nem kell hozzá nagy erőfeszítés. Ezt mai napig számon tartja és csinálja, amikor érzi, hogy valamiért nem úgy szól a hangszer, ahogy kellene.

Fruzszi amióta ismerem, nagy fejlődésen ment keresztül. Sokkal szebb lett a hangképzése, sokkal jobbák a fekvésváltásai, a ritmizálása és a darab elképzelésének és kifejezésének

módja. Ennek köszönhető, hogy tavaly elment Sátoraljaújhelyre és megmérettette magát. A versenynap előtti napon volt az én diplomakonzertem, ami nagyon nagy ösztönzést adott számára, hogy minél jobban teljesítsen a versenyen és kihozza magából azt, amire valójában képes. A tanárnője elmondása szerint remekül teljesített, és egy Nívódíjjal minősítették produkcióját. Bár a produkciója talán megérdemelt volna egy Kiemelt Nívódíjat, de ez csak motiválta őt, hogy még jobb akarjon lenni. A mostani utolsó évemen gyakorlatból rengeteget dolgoztunk azon, hogy fejlődjön, amelynek az eredménye, hogy két zenekarba is felkérték, hogy játsszon. Az egyik a zeneiskola szimfonikus zenekara, ahol a zenekar vezetője és létrehozója kiemelte, hogy kiváló koncertmester a leányzó, illetve a tagintézménynek az ifjúsági zenekarába is hívták kisegíteni egy koncert jóvoltából. Nagyon büszke vagyok rá, mert az idén megrendezett B-A-Z megyei hegedűs találkozón elnyerte a Kiemelt Nívódíjat, ami igaz sok munka befektetésével járt, de hamar felfigyeltek a tehetségére. Remélem, hogy a továbbiakban is büszkélkedhetek, hogy kevesebb munkával is, de hozzá járulhattam a fejlődéséhez.

Reflexió a tanuló fejlesztésére

A mai világban sajnos már egyre kevesebb olyan gyermek van, akiket ennyire érdekel a zene és akiknek a családjai teljes mértékben támogatják a gyermekük zenei pályafutását.

Fruzsina szülei csodálatosak, akik koncerteken izgatottan és büszkén ülve az első sorokban várják gyermekük fellépését. Egyikük se zenész, de örömmel támogatják is kísérik zenei pályafutását, akár folytatja a pályát, vagy véglegesen abbahagyja. Ennek bekövetkezését nem igazán látom Fruzsina esetében, mert szó szerint a zene szerelmese.

Fruzsina nagyon okos és tisztában van azzal, hogyha zenét tanul, az mennyiben segíti és könnyíti a többi közismereti tantárgy tanulását, elsajátítását. Fejleszti a memóriát, a kreativitás, és nem utolsó sorban segít beilleszkedni a szociális életmódba.

Véleményem szerint a zenetanárok feladata kifejezetten nehéz. A legfontosabb dolog, hogy elsősorban megszerettessük velük a klasszikus zenét, és ne csak megtanítsuk a növendékeinket a hangszeres játékokra. Főtárgy órákon általában egyedül egy gyerekkel foglalkozunk, ezért fontosnak tartom, hogy beszéljünk velük, kérdezzük meg, hogy mi érdekli őket, és érdeklődjünk az őket érintő mindennapi eseményekről. Ezzel is oldjuk a feszültséget, ami nem minden esetben, de természetesen keletkezik tanár és diák között. Máris oldottabb lesz, és máshogyan fog hozzájárulni a hangszerhez is.

Továbbá fontosnak tartom, hogy átfogó képet kapjanak nem csak a művekről, de a zeneszerzőkről is. Meséljünk nekik az adott zeneszerzőről, hogy melyik században is élt, mi jellemezte az adott kort, milyen körülmények voltak a jellemzők akkoriban, hiszen az érdekességek megmaradnak a gyerekek fejében, és sokkal jobban rögzülnek. Pedagógusnak lenni nagy felelősség, hiszen hatással lehetünk a gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésére. Arra kell törekednünk hogy mindig a legtöbbet hozzuk ki belőlük a képességeikhez, tehetségükhöz, és a szorgalmukhoz mérten, de vigyázzunk, nehogy eluralkodjon rajtuk az „görcsös akarás” vágya.

Szerencsére az első órák alkalmával bebizonyosodott, hogy teljes az összhang és sok mindenben megértjük egymást. Sosem volt kommunikációs vagy egyéb probléma a közös munka kapcsán, nagyon jó viszony alakult ki közöttünk. Nagyon fontos véleményem szerint megtalálni és fenntartani a közös hangot a tanár és diák között, hiszen ezáltal fejlődik a gyermek, de sok esetben a tanár is. Ezzel a kijelentéssel csak arra gondolok, hogy ezáltal megismerhetjük a különböző életkorú gyermekek sajátosságait és érdeklődési köreit. Ehhez csupán csak megfelelő odafigyelés és ráhangolódás szükséges.

Fruzsival nagyon jó volt dolgozni, mert nagyon értelmes és hamar leereagálta azokat a dolgokat, amiket kijavítottunk és megbeszélünk, hogyan gyakorolja tovább. Csak abban reménykedek, hogy soha nem adja fel a küzdelmet, megéri neki belefektetni a sok munkát,

mert nem csak én vagy a saját tanárnője veszi észre a nagy változást, hanem sok más tanár is a környezetében. Ha nem is megy zenei pályára, remélem, soha nem fogja abbahagyni a hegedülést és eléri vele a céljait, még ha csak hobbi szinten is csinálja.

2.A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése

Hangszeres csoportok fejlesztése

A zeneoktatásban szerintem nagy szerepe van a csoportos foglalkozásnak is. Annak ellenére, hogy átlagos hegedű órákon általában csak a pedagógus és a növendékek vesznek részt, szükségesek a szolfézs órákon kívül is olyan alkalmak, amikor többen vannak egy másfajta órán. Lehet az kamaraóra, zenekarban való játék, vagy olyan közös tanszaki óra, amikor megmutatják egymásnak, amit megtanultak.

A mai világban, a számítógép, az internet és a közösségi oldalak elterjedésével a gyerekeknek nagyon sok virtuális kapcsolatai van, amelyek sokszor felületesek. Az iskolán kívüli hobbiik és egyéb sportos tevékenységeik lassan eltűnnek és inkább a számítógépet részesítik előnyben. Ezért fontosnak vélem, hogy ha legalább hangszeren tanulnak, akkor hozzunk létre olyan alkalmakat, amikor együtt lehetnek, megismerhetik egymást és együtt zenélhetnek. Erre például kiváló lehetőséget adhat egy zeneiskola, ahol a tanár közösségfejlesztő órákat alkalmazhat, ezzel segítve a gyerekek személyiségének fejlődését. Ilyen órákon megtanulhatják, hogyan is kell tisztelni a másikat, egymásra figyelni és alkalmazkodni.

Azonos érdeklődési körrel rendelkező gyerekeknél, akiket érdekel a zene, különösen nagy hatással lehet az, ha hasonló gondolkodású társaikkal találkoznak. Lehetőséget nyújt a gyerekeknek, hogy tartozzanak valahová, magabiztosak legyenek, és felelősséget vállaljanak a tetteikért. A zeneiskolában történő közös hangszeres játék lehetővé teszi az élményszerű

egymástól való tanulást, amely kreativitást és odafigyelést igényel, miközben fejleszti és megtanítja, hogyan kell együtt zenélskor egymásra is figyelniük.

A képen egy koncertre készülünk éppen. (Törvényi akadály miatt nem készült arcképes fotó.)

Reflexió a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítésére, fejlesztésére

Ahhoz, hogy tudatos legyen a gyerekek számára az, hogy voltaképpen hogyan is kell együtt zenélni, azt ne csak elmondva tanítsuk meg nekik, hanem valamilyen formában mutassuk is meg. Ezt megtehetjük időszakonként vagy akár rendszeresen beiktatott tanári hangversenyt szervezve, vagy egy adott órának a keretén belül zenéljünk a gyerekeknek. Például szervezni lehet közös órákat, ahol a gyerekek eljátszhatják a szóló műsorukat is, de „megfürdethetik” egymás előtt egy-egy közösen játszott darabjukat is. Ez a módszer nagyban segíti a gyerekeket abban, hogy majd egy fellépésnél ne legyen váratlan meglepetés, hogy mások is hallják, nézik őket, miközben a saját hangszerükön játszanak. Továbbá megtanítja őket arra is, hogy türelmesen hallgassuk végig egymást, figyelemmel kísérjük végig, mit hogyan csinál a másik, és ebből – ha nem is teljesen tudatosan – de nagyon sok hasznos dolgot meg tudnak tanulni. Akár véleményt is nyilváníthatnak egymáshoz, hogy megtapasztalják, milyen az, ha kritika éri őket.

Emellett játékos pihenőket is érdemes beiktatni a közös zenei órákon, mivel a gyerekek koncentrációja egy idő után csökken, elkezdenek mással foglalkozni, amivel talán zavarhatják azt a tanulót, aki éppen a darabjait játssza el. A koncentráció nagy összpontosítással, és intenzív figyelemmel jár. A gyakorlás és persze a tanulás folyamata is nagyban függ attól, hogy milyen lelki állapotban vagyunk. Ha feszültségtől merevek az izmaink, az nagyban akadályoz minket zenélésben, mert minden hangszerhez oldott laza izomzat szükséges, ha viszont fáradtak vagyunk, mozgassuk be magunkat, hogy felfrissítsük a vérkeringésünket, ezáltal képesek leszünk tovább koncentrálni a feladatainkra. Mindenképp szükségesnek gondolom, hogy egész testes átmozgató pihenőket tartsunk egy ilyen óra keretén belül.

Emellett tanácsos többször kipróbálni a gyerekekkel azt, hogy nem csak abban az iskolában találkozzanak azonos témában érdeklődő gyerekekkel, ahol éppen tanul, hanem más zeneiskolában vagy az iskolán belül más szakos gyerekekkel is barátkozzanak. Nagyszerű alkalom erre például egy zene tábor, ahol közös élményeket szerezhetnek, amit fokozottan elősegít a megszokott környezetből való kimozdulás is a szabad környezetbe. Más lélektani folyamatok játszódhatnak le a gyerekekben, amikor éppen nem a saját környezetükben lépnek fel ahol már megszokták, hanem teljesen más helyen.

3.A pedagógiai folyamat tervezése

Hegedű óra tervezete

- Három oktávos Flesh skálával kezdünk, először hosszú tartott hangon, figyelve a vonóvezetésre és hangképzésre, illetve 3-6-12-es kötésekkel majd a legvégén futam. A futamnál legfontosabb, hogy figyeljünk a húrváltásra, fekvésváltásra, intonációra és a billentésre. Ugyanúgy váltsion húrt a bal kéz is, mint a jobbkez.
- Hármashangzat felbontás helyett a Dénes László-Lányi Margit V-IV.-os hegedű iskolájából a 65-ös Beriot etűd következik. Lényegében olyan, mintha hármashangzatot játszanánk, csak lassabb a tempója, Andante és a ritmusa is más, mert negyed és nyolcad értékű átkötött hangok váltják egymást, nyolcad szünettel. Az etűd lényege a tempótartás és a fekvések helyének tudatossága, de ehhez alapos fekvésérzetet kell kialakítani. Fontos az intonáció is, milyen hangközöket lép lefele és felfele, ilyenkor tanácsos a hangokat üres húrral összehúzni és meghallgatni a hangköz tisztaságát. Ez hasznos is lehet a hallás tisztítására és élesítésére.
- Ezek után következhet a hegedűs találkozóra szükséges Homoródi, szóló hegedűre írt darab, amelyet a tavalyi év folyamán tanultunk, de a mostani hegedűversenyre is maradt, mint kötelező mű, így felfrissítjük az emlékeinket. Először elejétől a végéig eljátsszuk milyen fontos információk maradtak meg a darabban kapcsolatosan és mi az, aminek csak halvány szikrája mutatkozik. Így kiderül mit tudott otthon feleleveníteni, majd visszaemlékezéséppen eljátszom és minden olyan részt átbeszélünk, amik komplikáltak, nem úgy sikerültek, vagy rossz volt a ritmus. Visszaidézzük mit is akarunk kifejezni ezzel a lassú, sok előkés, utókás, díszítéssel teli szóló darabban, amely majdnem egy Bach szóló szonátához hasonlítható.
- Legutolsó sorban következik a vizsgára készülő George Perlman Israeli Violin Concertino 3. tételének fejlesztése. Az első részében bemutatja a főtémát, kicsit „magyaros” elképzelésű formában. Aztán egy Recitativo, amit saját elképzelés és tempó alapján játszhatunk el. Majd egy teljesen más fajta melléktémát mutat be, amelyben a dallam hármas akkordok formájában jelenik meg. Arra kell figyelni ezeknél az akkordoknál, hogyan is kell törni, először alsó-középső, majd középső-

felső húrokat szólaltatjuk meg. Nagyon fontos megtanulni először a fő hangokat, azaz a dallamot. Fontos emellett még megtanulni azt, hogyan is csatlakoznak egymás után a hármas akkordok, akár több akkordnak a váltakozó ujjrendjeit ki gyakorolni addig, amíg nem vagyunk képesek tempóban eljátszani, hogyan is és hova kell lerakni egymás után az ujjainkat. Majd ez követően visszatér már a legelején bemutatott téma, amivel lezárja a koncertet. Az óra élményszerű lezárásaként zongorával is eljátszuk.

Reflexió a pedagógiai folyamat tervezésére

Úgy gondolom, hogy a pályakezdő pedagógus mindig tervezze meg jó előre a hegedűóra részletes menetét, hiszen kevés az a kétszer harminc perc, ami jut egy héten a kisebb gyerekekre. Ezért jól be kell tudni osztani ezt az időt, ha lehetséges szinte percekre bontva, de

mivel minden gyerek más, ezért mindig gondolnunk kell arra is, hogy milyen adottságokkal rendelkeznek és ezt is figyelembe venni az óra tervezésekor. Ez a módszer aztán az évek során rögzülni fog, és már rutinszerűen fog menni, így már a tapasztalt pedagógus ránézésre tudni fogja, hogy milyen szinten állnak a gyerekek, és ezt mérlegelve meg is tervezheti a jövőbeli munkát. Az előző órai vázlatom, amelyeket pontokba szedtem, az egy tanítási gyakorlatom órai anyagát fejt ki.

Skála

Mint ahogy engem is arra tanítottak, hogy minden gyakorlásomat kezdjek skálázással, vagy egyéb gyakorlatokkal, én is ugyan ezen a véleményen vagyok kezdő tanári szemmel. Sok hegedűs nem igazán szeret skálázni, legfőképpen még kisebb korban, mert még nem értik, miért is fontos. Elsősorban, hogy bemelegítsük a kezeinket és a benne található ízületeinket. Hideg, bejátszatlan kézzel nagyobb, virtuóz darabba belekezdeni csak ártalmat okoz a szervezet és a kéz számára. Én legfőképpen hosszú tartott hangos skálával szeretek kezdeni ilyenkor, mert alaposan meg tudom figyelni a vonóhúzási technikámat, hogyan rugóznak az ujjaim a kápánál és a csúcsnál, milyen a hangképzésem, közben figyelek a balkezemre is, milyen az intonációm, hogyan készülök a fekvésváltásokra, vezessen a hüvelykujj, jobb kar-bal kar is váltson húrt, húrsíkot. Ezután következhetnek a kötések, a legkevesebb (3-as) kötéstől a futamig, attól függ mennyire ügyes a vonóbeosztása és fúrge a bal keze. Ha még nem teljesen alakult ki ne erőltessük, de fejlesszük minden nap. Figyeljünk arra, hogy a bal kéz laza legyen, eközben tökéletesen összpontosítsunk a hangképzésre és vonóbeosztásra a jobbkézben, ha már mind a kettőre tudunk figyelni, akkor már lehet próbálkozni a futammal, például lassan Fruzsina esetében is. Igaz a vonóbeosztásokkal vannak még gondjai, de ha otthon rászánja magát és elkezd csak üres húrokon hangot képezni nagyon lassú vonóval, akkor hamarabb is elérhetjük a célunkat. Hármashangzat felbontást zeneiskolában már egy oktávos skálákon is tanítanak, de csak hosszú negyed hangokat játszva. Fruzsina esetében már egy komolyabb három oktávos skáláról beszélünk, amit ha még csak lassabb tempóban is kötések nélkül kérünk, akkor is követeljük meg a fekvésérzet és a puha fekvésváltás kialakításának érdekében.

Etűd

Az etűdök kihagyhatatlan, bal kéz, jobbkez fejlesztő, vonás technikákat tanító, különböző hangnemekben íródott darabok. Még kisebbek a gyerekek nincsenek teljesen tisztában azzal mennyire fontosak ezeknek a tanulása. Nagyobb korban viszont már nem igazán szeretik a gyerekek, mert többségük nem talál bennük kifejező tartalmat, csak technikát gyakoroltat, taníttat. Ez a 65-ös Beriot etűd is inkább technikás, éneklősebb darab. A legjobban a gyors, puha fekvésváltást tanítja, úgy mond hármashangzat felbontásban. Nagyon jól meg lehet tanulni rajta a fekvésérzeteket, hangköz távolságokat fekvésekben, gyors fekvésváltást szünetekben, miközben a vonót nem mozdítjuk. Mindkét kéz aktív, a balkéz billentésben és fekvésváltásban a jobbkez pedig a lendületes vonóhúzásban, tapadásban, de fontos még a vonósebesség meghatározása is, nehogy a nagy lendülettől és flautato jellegű vonóhúzástól „elszálljon” a vonónk.

Szóló darab

A Homoródi szóló darab nagyon hasonlít a szólószonáták csoportjához, mert éneklős, tele van kifejezéssel, ritmizálása nem egyedi, számos díszítés, előke, utóka található benne, ami még nehezebbé teszi a számolást, mikor hogyan kell játszani a díszítéseket. Fruzsinnak eleve jót tesznek az ilyen művek, mert a bonyolult ritmusok helyes játszása nehézkesen megy neki, sok esetben eltapsoljuk, vagy elmondjuk, hogyan is kell majd játszani. Sokszor könnyítünk kicsit a megfejtésben és behúzzuk a főhangsúlyokat az adott ütemben. Én nagy valószínűséggel mondhatom azt, hogy Fruzsi fejlődésében ez a darab megtanulása is sokat segített, mert nagyon sok olyan feladatot tartalmaz, amelyek segítenek például a technikai fejlődésben is. A legfontosabb a szép hangképzés, mert lehetünk akár milyen muzikálisak és pontosak, ha nincs megfelelő karsúly a vonóba beleeresztve, főként, ha valamit elő is kell adni nem csak kigyakorolni és megtanulni.

Koncert

Eleinte számomra nem volt ismert ez az Israeli koncert, de meghallgattam több felvételt belőle és nagyon megtetszett, de legfőképpen ez a harmadik tétele. Annyira dallamos, kicsit mondhatni magyaros jellegű azokkal a kis előkékkel, amit én személyesen egy kicsi glissandóval kísérek, mert végül is valahova vezet, azaz előke, főként, ha fekvésváltás is kíséri. Fruzsi eleve élvezzi és szereti az ilyen jellegű koncerteket és jól is áll neki, mert ilyenkor nagyon előtudja hozni magából a rejtőzködő tehetséget, amihez igaz még technikai fejlődések szükségesek, de nagyon jó úton halad. A recitativo része teljesen olyan mintha egy

kis kadencia lenne beépítve a koncertbe, habár zongora kíséri, de még is csak szabadon játszhatja, ahogyan elképzei. Ez még egy kicsit újdonság neki, hogy abban a két sorban ő dönti el, mennyire tartja ki a koronát és milyen játékmóddal adja elő, de nagyon ügyes és tehetséges és bízom a képességeiben, hogy azt nagyon szépen fogja megcsinálni. A legszebb része a középső úgymond kidolgozási része, ami tele van gyönyörű szép hangzatokkal, akkordformákba öntve. Először szóló résszel kezd, majd mintha még többet akarna megmutatni, akkordokba formálja tovább a dallamot. Ehhez nagyon szép akkordjáték szüksége, amin még dolgozunk Fruzsival, mert a könyökét nem akarja átvezetni egyik húrról a másikra, ami a tapadás és a szép hangképzés alapjához szolgál. Ahhoz hogy ezt kijavítsuk a legjobb gyakorlási formát választottuk. Falhoz állva a csigát neki támasztva a falnak egy olyan alapállást alakít ki, amiben szükségét veszi a könyök mozgása a karral együtt, mert ilyenkor adja ki a legjobban mennyire vagyunk beleereszkedve a vonóba és mennyire működik a húrsík váltásunk. Ha sokszor gyakorolja így és közben lendületet is ad az akkord töréseknek, akkor tökéletes előadás jön létre. Fruzsiban azt szeretem a legjobban, hogy sok mindenre tud egyszerre figyelni, még ha nem is sikerül neki, de látom rajta azt, hogy teljes mértékben elhatározta magát abban, hogy addig nem adja fel, amíg meg nem csinálja. Az ilyen embereknek nem szabad engedni, hogy abbahagyják, csak ösztönözni, hogy folytassa, mert „látni a fényt az alagút végén”.

4.A tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztése a tudás felhasználásával

A Dénes László – Lányi Margit Hegedűiskola 4 kötete tartalmazza összességében a legalapvetőbb technikai feladatokat, amelyeket egy alapfokon tanuló növendéknek el kell sajátítania ahhoz, hogy teljes mértékben megtanuljon hegedülni. Nagyon lényeges, hogy minden kötetben lépésről lépésre haladjunk, betartva a folyamatosság és következetesség elvét.

De ahhoz, hogy szépen tudjanak fejlődni a gyerekek, egy alaposan kifejlesztett hegedűtartás és vonóvezetés szükséges, hogy legyen miből kiindulni a fejlődés útjára, mind a jobbkez feladatainak elsajátítása által (vonásnemek), mind a balkéz a kézhelyzeteinek tudatosítása, ezt idővel kibővítve a fekvésváltásokkal. Ehhez az alap tudáshoz szükséges tudnivalókat mind megtalálhatjuk a hegedűiskola első kötetében:

- Elsősorban megtanítja a hegedű tartását: kisterpeszben, két lábon állva, fejet picit oldalra fordítva, fentről ráhelyezve a vállra és a fejet belebiccentve az álltartóba kell megtartani a hegedűt, ügyelve arra hogy ha valakinek hosszú a nyaka akkor nagyobb párnát (szivacsot) kell a hegedűre helyezni, hogy ne fejjel tartsa a hegedűt, mert az befeszülést okoz. Ezt könnyen ellenőrizhetjük azzal, hogy megkérjük, körözzön a bal karjával. Ha tartja a hegedűt, akkor nem tud körözni anélkül, hogy ne mozdulna meg a hegedű a helyéről.
- Következik a húrok neveinek a megtanulása és pengetés kialakítása üres húrokon.
- A hangok neveinek elsajátítása (alapos szolfézs) után a billentés kialakítása a bal kézben és a húrsíkok megéreztetése következik. Először magas második ujjas kézhelyzetére tanít meg, mert ha behajlítjuk az ujjainkat a 2-3 ujjunk elég közel esnek egymáshoz így ezt vélték először egyszerűbbnek.
- Alapos billentés és kézhelyzet kialakítása után a vonófogás kialakítása és a vonóvezetés megtanítása következik. Elsősorban csak üres húrokon, majd ha magabiztos a vonózás és a bal kéz is tökéletes (nem keveri össze az ujjakat, hogy melyik hangot hányadik ujjal kell lefogni) jöhet a billentés és vonóvezetés összekapcsolása.
- Ha már magabiztosak vagyunk a két kezünknek a szinkronizálásában, akkor következhetnek a ritmusok: nyolcadok, tizenhatodok, nyújtott ritmus, akkor a legato és marcato mint vonásnemek, egy oktávós hangsorok.

- Ha már tökéletesen megy a magas második ujjas kézhelyzet, megtaníthatjuk a visszahúzott második ujjas kézhelyzetet.
- Ha már magabiztosan megy, mind a kétfajta kézhelyzetben való játszás a hegedűiskola végén lévő gyakorlatokba már kombinálhatjuk a kettőt természetesen etűdökön belül.

**Reflexió a Dénes László – Lányi Margit
Hegedűiskola I. tartalmára**

Tudomásom szerint manapság is előszeretettel tanítanak a hegedűtanárok ebből a hegedűiskolából. Tapasztaltam, hogy az elsős kötetet ki szokták egészíteni Dénes László – Szászné Réger Judit – Németh Rudolf - Hegedű ABC című kottával, amiben részletesebben le vannak írva kezdő hegedűsöknek a szükséges alapinformációk és olyan dalok is megtalálhatóak benne, amit még fontos lehet megtanítani a kicsiknek, hogy minél alaposabban elsajátítsák a hegedülés főbb tényezőit. Emellett még hasznosnak vélem, ha olyan népdalokat vagy dalocskákat tanítunk meg a gyerekeknek, amelyeket ők szeretnék megtanulni, mert az oviban megkedvelte, vagy éppen énekórán vagy valahol máshol hallotta. Ezeket lekottázhatjuk egy ötvonalas füzetbe, amit csak hegedűórán használunk, vagy éppen kottázó program segítségével ki is nyomtathatjuk nekik egy jobban áttekinthető A4-es papírra.

Én úgy gondolom a hegedülésnek a kezdő szakasza a legfontosabb, hogyan is alakítjuk ki a gyerekek tartását, a kéztechnikákat és a vonóhúzást, hangképzést, hogy a későbbiekre nézve ne legyen semmiféle technikai gond például vonásnemeknél vagy éppen futamnál, gyorsabb darabok játszásánál. Igaz a hegedűiskolában nincsenek megadva koordinátorok, hogy mely darabok kövessék egymást, így lehet változtatni milyen sorrendbe szeretnénk tanítani, de nagyban a gyermek fejlődésén és ügyességén alapszik, mennyire gyorsan tanul. Alapvetően nagyon hasznos és jól megszerkesztett kottának tartom, mert lényegében úgy követik egymást a feladatok, ahogy azt egy kezdőnek kell megtanítani, de még is keveslem az alap szintnek a kiterjedését, az alapvető dalocskák és technikai magyarázatok részében. Nagyon kevés feladat van a vonóvezetés kialakításánál, gondolok az üres húron való vonóvezetés gyakorlására.

Jó megoldásnak gondolom, hogy egy kezdő szintet csak rövidebb darabok elsajátításával kezdjük, amelyek véleményem szerint ebben a korban pont elég hosszúságúak, hogy azt egy éppen fejlődő gyerek végig tudja játszani mind koncentrációval és mind fizikailag. Aztán a későbbiekben, az anyag haladásával, egyre hosszabbakat taníttat meg velünk, amik úgymond a „teherbírás” fejlődésére vezet rá, hogy fokozatosan szoktassa a tanulót, hosszabb játszási időtartamokra. Ez azért fontos, hogy a gyerekek fokozatosan szoktassák magukat ahhoz, hogy egyre nagyobb terjedelmű darabokat kell végig játszaniuk, mert eleinte még nincsenek akkora teherbírési kapacitásuk, amelyek teljes koncentrációval és helyes állás képességgel bírnának.

A vonófogást lépésről lépésre megmutatja és le is írja mely ujjunkkal milyen érzetet kell kialakítanunk, de sajnos ez nem oldja meg a problémákat, amik kialakulhatnak vonóvezetés közben a vonófogással kapcsolatban. Itt mutatkozik meg a tanár feladata, hogy erre továbbra

is odafigyeljen, hogy ha összecúsznak az ujjak, akkor megállítva a tanulót és helyes pozícióba helyezze, ezzel is mutatván a gyermeknek, hogy milyen a helyes fogás. Ha továbbra is hajlamosak az összecúszásra, akkor mindenképpen alkalmazzuk azt a fajta módszert, hogy lefogjuk az ujjait a helyes fogásmódban és tanári segítséggel tovább játszadjuk a dalocskát, éreztetvén hogyan is kell helyesen fogni a vonót.

Ami még fontos az a bal kézben a billentés kialakítása, ami szintén nagyon szépen le van rajzolva, hogyan kell ráfordulni a húrok fölé, és a csukló se törjön be egyik irányba se. De ez mind kevés, folyton figyelemmel kell kísérni, hogy ne forduljon ki a tenyér, ne szorítson a hüvelykujj, laza, ujjtöből való billentése legyen, hogy a későbbiekben ne érje ezzel kapcsolatosan semmiféle gond, főként gyorsabb darabok esetében. Ezért mondják azt, hogy nem elég a kotta és a benne lévő hangok és utasítások, a tudást is hozzá kell tenni.

5. Az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák fejlesztése

Motivációs kérdőív felvétele és elemzése

Fruzsival egy tanulási motivációs kérdőívet töltettem ki, amelyben a motiváltságának főbb tényezőire szerettem volna választ kapni. Ez a kérdőív két részből áll:

- Az első részben hiányos mondatokat kellett kitöltenie, amelyben az volt a célom, hogy megtudjam, mik a legfontosabb dolgok számára, miben látja a jövőt és ezt hogyan érheti el. Bebizonyosodott, hogy Fruzsi több lábakon szeretne élni. Nem bízik meg egy szakma jövőjében, legyen az éppen zenei élet vagy bármi más, ezért is érdeklődik sok olyan dolog iránt, amiben lát valamiféle munkalehetőséget és hajt, hogy mindenből csak is a maximumot hozza ki, hogy bármi is történik vele, mindig legyen számára valamiféle kiút. Ez a fajta gondolkodásmód őszintén nagyon tetszik, mert nem adja a biztost a bizonytalanra, és küzd azért, hogy mindene meglegyen, amire szüksége van. Ez a hegedülésében is megnyilvánul, mégpedig azzal, hogy minden, számára új, kihívással járó technikai feladatot, ha több órás gyakorlás árán is, de megcsinálja, és nem adja fel akkor sem, ha nagyon nehéz is a megvalósítása.

- A második részben több állításból kellett kiválasztania, melyek a legjellemzőbbek rá. Ennek a végeredménye is bizonyítással van az előzőekre:
 1. Továbbtanulás
Hosszú távú tervezés, jobb munkahelyhez, jobb lehetőségekhez jutni az életben.
 2. Érdeklődés
Belső kíváncsiság és érdeklődés megléte.
 3. Kitartás
Kitartó, szorgalmas személyiség.
 4. Társas pozíció
Mások elismerése, dicsérete fontos.
 5. Eredmények
A jobb jegyek, a magasabb pontszámok fontosak, erős kötelességtudat.
 6. Jutalom
A jó teljesítményért jutalom jár, elsősorban a családban.

A felsorolt szavak a papíron is így szerepelnek sorrendileg, így láthatjuk, hogy mind a két részben ugyanarra a következtetésre jutunk a jövőbeli nézetével kapcsolatosan. Továbbtanul,

mert szeretne több lábon megélni, amihez hozzáfűzhetjük, hogy nagy az érdeklődési köre és az ehhez nagyon szorosan kapcsolódik a kitartás, amely mindkét részben ugyan úgy a „dobogón” áll.

Reflexió

Mint kiderült, Fruzsit nem tartja annyira fontosnak a bulizást, a szórakozást, mint a mai fiatalok, már előre gondolkodik a jövőjével kapcsolatban, hogy mit is szeretne csinálni, és

hol szeretne majd elhelyezkedni. Nagyon tetszik, hogy ennyire nagy az érdeklődési köre és hogy kitartóan végzi a dolgait, ha az még bármilyen más dolog vagy dolgok hanyagolásával is jár (gondolok én itt a barátkozásra). Ezzel nem arra utalok, hogy nem szokott ki kapcsolódik, mert elmondása szerint vannak barátkozással járó hobbijai, csak szemelőt tartja a fontossági sorrendet, mert szórakozni lehet bármikor, ha már egyenes az utam. Ebből arra következtek, hogy nagyon magas az intelligencia faktora, ezen azt értem, hogy kellőképpen megválogatja a baráti társaságát. Mindemellett szereti, tiszteli és felnéz azokra, akik elértek már valamit az életben.

Szereti, ha minden tökéletesen megy és haladni tud a feladataival, mert annak mindig megvan az eredménye. Igaz az eredmény szó az utolsó előtti a teszt szerint, de ezt összeszegezve kell értelmezni. A hegedülésben feltétel nélkül megköveteli magától, hogy minél jobban teljesítsen és jók legyenek az eredményei, például egy hegedűversenyre nézve. Ezen az éven tartották meg a megyei hegedűs találkozót, amelyen én is részt vettem bemondóként. Szerencsére nagyon sok megyénkben található városnak az iskoláiból jöttek gyerekek és mérették meg a tudásukat. Fruzsi korosztályába egy fiú, ugyan azt a koncertet játszotta, amit ő, csak rövidített változatban. Nagyon félt tőle, mert erősebbnek gondolta úgy, hogy nem is halotta még a játékát. Ez azt bizonyítja be, hogy nagyon alacsony nála az önértékelési szint, ami nem a legkedvezőbb dolog, ha elakarunk érni valamit az életben. Igen is úgy kell kiállni, hogy megvagyok elégedve magammal, mert mindent megtettem, hogy idáig eljussak, senki más nem érdekel, csak önmagamot adom, megmutatom a tudásomat. Ezeket tanárnővel együtt elmondtuk neki, mielőtt színpadra lépett volna. Szerencsére teljesen kizárt mindent maga körül, a problémákat, hogy ki milyen lehet, az előre való izgulása is alább hagyott és teljesen önmagát adta. A magában való bizalmatlanság egy Kiemelt Nívódíjjal lett értékelve, amit csak ő kapott a korosztályában. Ez az eredmény és a sok dicséret és elismerés, bebizonyította számára, hogy az önértékelés is fontos szerepet játszik, valamely dolgok elérésében, megvalósításában.

6.A tanulási folyamat szervezése és irányítása

Gyakorlati, módszertani tevékenység

Vonóvezetés

A vonóvezetés feltételei:

Mielőtt elkezdenénk a vonófogás, vonóvezetés tanítását a gyermeknek, meg kell bizonyosodnunk, hogy teljes mértékben bebiztosított a bal keze. Arra gondolok, hogy jól kialakított a billentése, nem keveri össze az ujjait, hogy melyik hangot hanyadik ujjal kell játszania. Ez azért fontos, mert a vonóvezetés is sok figyelemmel jár addig, amíg motorikussá nem válik.

Előkészítése:

Mielőtt vonót adnánk a gyerekek kezébe, először mutassuk be milyen részei vannak: kápa, fél vonó, csúcs, majd látványosan közöljük velük, hogyan is fog az öt ujjunk elhelyezkedni a vonónak egy bizonyos részén. Fontos hogy először éreztessük meg velük a hüvelyk és a középső ujjunk szoros kapcsolatát, találjunk hasonlatokat, hogy tudja milyen érzetet is kell elképzelni. Például mintha egy tűt fognánk a két ujjunkkal és nem szabadna elengednünk. Eleinte ceruzán kezdjük meg a vonófogás elsajátítását, próbálgassuk velük a hüvelykujjas görgetést a ceruzával, hogy érezze nem szabad kinyújtani, hanem behajlítva kell rugóznia. Ha a látvány már hasonlít a helyes gyakorlathoz, lazán lelógatott kéztartásba (rongybaba) helyezzük bele a vonót, de fontos hogy eleinte csak a tanár végezze ezt a műveletet. Kérjük meg a növendéket, hogy addig tartsa lazán a kezét, amíg a tanár az ujjait el nem kezdi egyesével elhelyezni a vonón. Miután végeztünk a feladattal, kérjük meg, hogy a kézhelyzetet tartva fogja meg a vonót, amit közben ráhelyezünk a húrra. Ha szétcsúsznak az ujjai, azonnal javítsuk, hogy érezze mi a helyes és mi a helytelen vonófogás.

Vonóvezetés:

Miután sikerült beállítanunk a helyes vonófogási technikát, az egyik kezünkkel a vonós kezét, a másik kezünkkel a könyökét fogva próbáljuk meg húzni a vonót a húron. Ilyenkor figyeljünk arra, hogy testel és a hangszerrel ne mozduljon el semerre, hanem a helyes hegedűtartásban maradjon. Fontos hogy vonóvezetés közben ne lógjon le a hegedű, mert a hangképzésnek ártalmas, hogyha nem megfelelő a hegedűtartás. A vonóhúzás alapvető feladata, hogy a vonón található lószőr megrezegtesse a húrokat, ami a láb segítségével tovább adja a rezgést a felső korpusznak és a hangszer lelke továbbítja az alsó korpuszba,

hogy egyenletesen eloszlódjon a rezgés a testben. Ehhez nagyban segít az f-lyuk a hangszeren, ami levegőt bocsájt be a testbe, hogy a rezgésekkel egybefonódva létrejöjjön a hang. Fontos tudni, hogy a szép hangképzés a vonóhúzás technikáján alapszik. Minél több szőrt és karsúlyt fektetünk a húrokra, annál jobban meg tudja rezgetni a testet. Ez bizonyítja azt a tanítási elvet, hogy teljes szőrrel kell hegedülni, hogy szép hangokat tudjunk kihozni a hegedűből.

Ebből következően, a vonónak nagy szerepe van a dinamikai kifejezésekben. Teljes szőrrel, érezve a tapadását kell folyamatosságában játszani, de hogy ha a mű forte (fortissimo) állásokat kér, akkor még több és még tapasztottabb szőrrel kell játszani, de ennek ellenkezőjét (piano) is megtudjuk oldani, ha egy kicsit kevesebb szőrrel húzzuk a vonót közelebb a fogólaphoz. Ehhez nagyban hozzájárul az is, mely vonórészeket kell ezeket a dinamikai követelményeket létrehozni. Több évnyi tapasztalat és gyakorlás bebizonyította, hogy a kápánál könnyebb létrehozni egy forte állást, mert a karunk zárt helyzetben sokkal több súlyt képes beleengedni a vonóba, mint nyújtott pozícióba, így a csúcshoz érve már alább hagyhat az egyenletes hangképzés, ha nem fordulunk rá a kezünkkel a pálcára, miután távolabb kerülünk a súlyponttól. Nagyobbaknak már tudatosnak kell lenni hol is található a vonó a súlypontja, amit azért kapta ezt az elnevezést, mert ott éri a vonót a legtöbb karsúly. Viszont egy halkabb (piano) állást leginkább a vonó felső felén, a csúcs környékén tudunk szépen eljátszani, azt szokták mondani kevesebb szőrrel, ami igaz csak közben maradjon meg a tapadás, ne legyen felületes a hang.

Reflexió a gyakorlati, módszertani tevékenységekre

Fruzi vonófogása, mint a képen is látható, egy kicsit össze van csúszva, ami által nem teljesen megfelelő a hangképzése, de nem biztos, hogy ez az ő alapvető hibája, mert hangszer függő is, milyen hangon tudja megszólaltatni. Én is sajnos összecúsztam, kifeszített kézzel hegedültem sok éven keresztül, mert nem igazán foglalkoztak a kezemmel csak azzal, hogy zenei kifejezés legyen a darabokban. Bekerültem az Egyetemre, nagyon sokszor jöttem ki óráról sírva, mert egyszerűen nem tudtam megoldani a darabokat technikailag, ami nagyon nagy hátrány volt számomra. Szeretném, ha ezt Fruzi elkerülné, így sok tanítási gyakorlaton tanulgattuk azokat a feladatokat, amit én is eltanultam a tanárnőmtől és gyakoroltam nap mint nap, Fruzinak is megmutogattam őket lépésről lépésre, csak sajnos kevés idő jutott rájuk az órákon, mert a kötelező anyagokkal is haladni kellett.

Ebből a hátrányából következik, hogy sok vonást nem tud olyan ügyesen megoldani, ahogyan szeretné és a darab „megkívánja”. Ugye minél nagyobb már annál nehezebb darabokat tanul, amihez elengedhetetlen a technika. Ilyen esetekben igénybe veheti azokat a gyakorlatokat, amit megmutattam neki és elsajátította magának. Ezeket a gyakorlatokat tanárnőmtől és egy kurzus keretében egy külföldi nőtől tanultam el én is. Akkor már látszódtott, hogy megfogja tudni csinálni a technikai dolgokat, ha csinálja a feladatokat, csak, mint tudjuk a gyakorlat teszi az embert mesterré. A kedvenc gyakorlatom a vonón való mászkálás, amit akkor is csinálhatunk, ha éppen szünet van zenekaron, vagy ha gyakorlás közben pihenőt tartunk. A leghasznosabb, ami a csukló rugózását beindítja, a falnál állva, helyes vonófogással, végtelen jeleket írunk le a kezünkkel, ilyenkor az ujjak kapják a vezető szerepet, miközben természetesen rugózik a csukló így engedi szabadon mozogni az ujjakat.

Fruzi esetében még sajnos a könyöke is a magasban marad, nem nagyon akarja leengedni magam mellé főleg a magasabb húrokon. Emiatt volt rá példa, hogy a magasabb húrokon a darab csúcspontja nem úgy szólalt meg, mint ahogy kellett volna. Eleinte nagyon nehezen próbált ráállni arra, hogy figyeljen a könyökére, de mostanában már egyre többször észreveszi, hogy a könyöke nem jó helyen van, de onnantól kezdve folyamatosan figyel rá, hogy ne emelje fel, mert nem a levegőben játszunk, hanem a hangszeren. Főként, ha fölfele egy lendületes vonóvezetéssel kezdünk, de emellé még húr váltás is társul, mint a mostani koncertjében, figyelni kell arra, hogy ne kifele emeljük a könyökünket, hanem olyan érzésünk legyen, mintha babát ringatnánk a karunkon, miközben egy félkört írunk le a levegőben. Ezt már többször átbeszéltük és meg is oldottuk, de sosem elég az, hogy órán megy éppen akkor, mert minden újdonságot ki kell gyakorolnunk, hogy az agyunk motorizálni tudja, ezáltal más dolgokra is tudunk figyelmet fordítani.

7.A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása

Interjú a hallgatóval

A következő kérdéseket tettem fel a diákomnak, akit tanítási gyakorlatom által tanítottam:

Miért éppen a hegedűt választottad?

Érdekelt a zene, így elhatároztam megtanulok hangszeren játszani. Először zongorát tanultam az előző iskolámban, és nagyon is szerettem a tanáromat. Sajnos egy idő után elment és kaptunk egy új tanárt, aki csak könnyű darabokat adott nekem, amiket szinte órán leblattoltam neki. Így hogy nem volt kihívás, hogy miszerint fejlődjek, így meguntam és abbahagytam. Úgy döntöttem, hogy eljövök a zeneiskolába és felvételizek és mivel volt egy hegedű a rokonságomban, így azt a hangszeret választottam, amin szeretnék tanulni. Emellett a zenekarban való zenélés is érdekelt, és a csoportos együttjátszás, így ez is motivált, hogy megtanuljak hegedülni.

Szeretsz gyakorolni?

Igen nagyon, szinte minden nap 1-2 órát gyakorlok, mert jó hatással is van rám, főleg ha stresszes vagyok, vagy szomorú, meg szeretnék sokat fejlődni, mert az a célom, hogy egyszer zenekarban játszhaszak.

Milyen gyakran és milyen intenzitással gyakorolsz?

Ha több időm van egy nap, akkor észre se veszem, de túllépek az átlagos gyakorlási időimet, mert egyszerűen magával ragad a zene és nem bírom abbahagyni. Ez így van akkor is, ha egy technikai gondot javítok, vagy egy részt gyakorlok ki és egyszerűen magával ragad a hév, hogy sikerült megcsinálni és nem bírom abbahagyni, mert tetszik, ahogy csinálom. Vannak olyan alkalmak, amikor egyáltalán nem tudom elővenni a hangszeret, de olyankor előveszem a kottát, amit szinte mindig magamnál hordok és bekapcsolom youtub-on hallgatom és

elképelem, hogyan és szeretném majd játszani, és mit fogok rajta gyakorolni. Sokszor be is jelölöm a kottába, mely részek tűnnek nehézkesnek.

Meg vagy elégedve a teljesítményeddel?

Világ életemben maximalista voltam, és azt vallom, hogy van még hova fejlődni. Ennek érdekében mindent megteszek, hogy mindig a legjobbat hozzam ki magamból. Sokszor érzem azt koncertek és versenyek után, hogy lehetett volna jobb is, annak ellenére, hogy sokan megdicsérnek és gratulálnak, hogy milyen ügyes voltam. Eddigi legjobb teljesítésemet szerintem a mostani hegedűs találkozón hoztam ki magamból, amikor tényleg úgy jöttem le a színpadról, hogy megvoltam elégedve a játékkal. Ezt sokan alá is támasztották, főként olyan ember dicséret meg, akik szerintem a sulis legnagyobb kritikusa.

Mi a jövőbeli célod, szeretnél-e hivatásos zenész lenni?

Sok minden érdekel engem, de semmit se tudok biztosra, hol kötök ki és hogy mi lesz az a szakma amit ténylegesen az életem részévé teszek. Sajnos benne van a pakliba, hogy ha baleset ér engem, hogy valami olyan fog velem történni, ami miatt nem fogok tudni tovább zenészként dolgozni, ahhoz pedig kell egy kiút, hogy jó fizetésem is legyen belőle, így azon vagyok, hogy több szakmát is megcsináljak. Nem tudom még hova sodor az élet és hol fogok letelepedni, de azt igen, hogy nem szeretnék egy lábon megélni.

Mit gondolsz fejlettebb egy olyan ember, aki zenét tanul?

Magamból kiindulva, szerintem igen, mert már kiskorunk óta rávagyunk kényszerülve a kívülről való tanulásra. Közben megtanulunk egyszerre több mindenre figyelni, mint például billenteni, vonót húzni és kottát olvasni egyszerre. Ezzel a fejlettségünkkel, már iskolában megtanulni egy verset számunkra már nem sokat jelent.

Reflexió

Fruzsival egyik nap vettük a fáradtságot, a sok feladatainkat kicsit magunk mögött hagyva elmentünk, a városba ebédelni, hogy jobban megismerjük egymást, tudjunk egy kicsit beszélgetni. Fruzsi eleve nem egy zárkózott személyiség és nagyon szeret beszélgetni, főleg ha szimpatikus neki a beszélgető partnere. Egy kicsit kérdezősködtem a magánéletéről, családjáról és hogy mik a jövőbeli elképzelései. Sokban hasonlít a felfogásunk, csak én már eldöntöttem, mi is szeretnék lenni. Nagyon tetszik Fruzsi jövőbeli elképzelése, hogy több lábon szeretne megállni, de a külföldi munkáktól tartózkodik egy kicsit, mert több oka is van amiért, nem vállalna kint munkát.

Amikor felvettem neki a dolgot, hogy ha állásajánlatokat kapna külföldön mit tenne, láttam, hogy kicsit elsomorodott a gondolattól is, mert ő szeretne a szülei közelében maradni és mindent meghálálni nekik amit kapott tőlük. Habár azt mondta, ha nagyon jól fizető állás lenne, akkor kimenne és kint maradna, de amellet kellene egy segítő társ is, aki mellette van jóban rosszban. Későbbiekre nézve olyan terve lenne, hogy ha már egy ideje kint él és elég pénzt gyűjtött össze, akkor ki költöztetné a szüleit is maguk mellé. Legyen szó az zene vagy bármi más szakmán belüli munka, én csak azt kívánom neki, hogy azt csinálja, amit a legjobban szeret.

8.Szakmai együttműködés és kommunikáció

Növendékhangverseny, Vonós találkozó

Fruzsínát gyakorlatom során többször is hallottam játszani hangversenyeken. Amit elsősorban szeretnék kiemelni közülük, a Bartók Béla Zeneművészeti Intézménynek a nagytermében adott, Egressy Béni Zeneiskola Rendhagyó növendékhangversenye, amelyen két koncert keretében léphettek fel növendékek, különböző stílusú darabokkal. Ezen a hangversenyen Fruzsina is részt vett, a Rieding a-moll hegedűversenyt játszotta el, mint verseny előtti „megfürdetés” szempontjából. Ekkor találkoztam először személyesen a szüleivel, akik nagyon izgatottan várták lányuk fellépését. Nem tudtam olyan sokat beszélgetni velük, mert hamar beültek a nézőtér soraiba, de az a kevés szóváltás is elég volt ahhoz, hogy lássam, mennyire érdekli őket, hogy lányuk milyen fejlődésen megy keresztül és hol tart éppen a zenei pályán.

Fruzsínáról azt lehet tudni, hogy teljes mértékben lámpalázás, ami abban bizonyosodik be, hogy koncert közben szorít mindkét kezében, ami által nagyon erőltetett a hangképzése. Emellett ha gyors darabról van szó, mint ez esetben a Rieding koncert, mely tele van tizenhatodokkal, sokszor elsiet, de előfordult olyan eset is, hogy annyira próbálta nyugtatni és visszafognia magát, hogy már kicsit lelassította a tizenhatodok tempóját. Ezeken az apró lámpaláztól kialakuló önuralom vesztésén kívül más jelet nem igazán lehet észlelni a játékában.

Minden koncert, vizsga, vagy hangverseny előtt fontos betartani, hogy kellőképpen pihenje ki magát az ember, hogy frissen koncentráltan léphessen ki a pódiumra. A koncert napján már ne vigyük túlzásba a gyakorlást, nehogy kifáradjunk magunkat a fellépés kezdetéig. Fontos emellett még a helyes táplálkozás és a kellő folyadék mennyiség bevitel, hogy kellő energiánk legyen ahhoz, hogy végig tudjuk játszani a darabot, vagy darabokat. Ilyenkor azt is vegyük figyelembe mikor eszünk, tanácsos a koncert előtt egy-két órával, hogy az energiához kellő szükséges tápanyagok eljussanak a szervezet különböző pontjaiba. Figyeljünk ilyenkor arra is, hogy cukor is jusson a szervezetbe, mert serkenti a vérkeringésünket.

Reflexió

Fruzi ezen a növendékhangversenyen a hegedűs találkozóra készülő Rieding a-moll hegedűversenyt játszott magyaros stílusban. Nagyon szép koncert, de nehéz és fárasztó is teljesen végig játszani, de Fruzi teljes mértékben állta a próbát.

Mint a képen is látszik, nagyon stabil a tartása és koncentrált, hogy minden egyes hangot, úgy képezzen, ahogy azt a koncert elvárja. A magyaros stílus eleve megköveteli a jó hangképzést, amihez alapvető, hogy a tartásunk megfelelő legyen, különben saját magunknak csinálunk rosszat.

A koncert két részből állt és Fruzi a második koncerten játszott. Fruzi nagyon szépen játszott és kimagaslóan a kortársaihoz képest. Nagyon szépen felépített és megformálta a darabot, olyan formákat is hallottunk, amiket soha senki nem mondott neki, csak belülről jött.

Egyáltalán nem látszott rajta, hogy izgulna, de a játékan se lehetett hallani, nem remegett a vonója a tartott hosszú hangba és a vibrato-ja is szép volt, nem volt túl vibrálva a hang.

9.Önművelés, elkötelezettség a szakmai fejlődésre

Szakkikk összegzése, értékelése

JEAN SINOR, KI A JÓ ZENETANÁR?

(Parlando)

A Zenei nevelés az óvodában¹ című szöveggyűjteményben találtam ezt a parlando cikket ki is a jó zenetanár? Nagyon megfogott ez a kérdés, mert manapság nagyon sok olyan tanár létezik, akik különböző dolgok miatt számítanak jó tanárnak. Manapság a gyerekek azt a típusú tanárt szeretik, aki nem követel olyan sokat és nagyon engedékeny. Valamilyen szinten legyen is az, mert manapság már nem lehet szigorral fegyelmelni a gyerekeket, mint régen, így olyan kapcsolatot kell teremtenünk a diákjainkkal, hogy érezze azt, hogy nem csak rajtunk múlnak dolgok, hanem rajtuk is. Legyen meg az a felelősség érzet, ami által lehet ösztönözni őket a gyakorlásra, hogy ha teszünk valamit az ügy érdekébe, annak mindig megvan a jutalma, legyen az tárgyilagos, vagy csak szóbeli. Ilyenkor szokták azt mondani, dicsérjük és jutalmazzuk sokszor a gyerekeket. Részben van igazság benne, de amíg kisebbek, nagyobb korban már rá kell jönnie arra, hogy nem minden az, hogy csak meghúzza a vonót és már profinak számít, hanem tenni is kell azért, hogy annak számíton. De nagyon sok dolog múlik a tanáron is, hogyan is áll hozzá a tanításhoz.

Ennek a cikknek az összes pontja nagyon megfogott engem, mert minden pont a tanár részére vezet rá, hogyan is tehetjük jobba önmagunkat és lehetünk Kodályhoz hasonló jó tanár. Az első lényeges pont, ami nagyon fontos lehet a jövőbe nézve, hogy mindig zenészként éljünk. Ebben a részben arra gondol, hogy soha ne felejtjük el, hogy ne csak a gyerekekre erőltessük, hogy gyakoroljon és hallgasson klasszikus zenét, hanem mi magunk is tervezzünk be a rohanós életünkbe olyan időket, amikor egy kicsit gyakorolunk olyan darabokat, műveket, amiket szeretnénk, vagy akár hallgassunk egy kis zenét. Ez által

¹ Zenei nevelés az óvodában szöveggyűjtemény – Szerkesztette: Hovánszki Jánosné

elkerülhetjük a kellemetlenségeket órán, hogy valamit nem tudunk igazán megmutatni a diáknak.

Másrészt sokszor gondoljunk bele abba, amikor mi voltunk gyerekek, mik voltak azok a pillanatok zenélés terén, amit soha nem felejtünk el, vagy olyan esetek is, amikor nem úgy sikerültek a dolgok. Érdeemes minden esetben figyelembe venni, mert abból lehet tanulni, hogy kerüljük el azokat a kellemetlen helyzeteket, amik megtörténtek velünk, vagy éppen hogyan érhetem el a diákjaimnál, hogy fantasztikus élményeket éljenek át és érezzék azt, hogy ez most nagyon jól sikerült, legyen az koncert, vizsga vagy éppen versenyen. Kodály szerint tökéletes zenészség az egy elérhetetlen ideál, mert a legjobbak is találnak magunkban hibákat, de a célra tekintve, fel tudjuk mérni mennyi idő és munka kell hozzá, hogy megközelíthessük. Így van ez egy tanár esetében, aki felméri a diákjai tudását és kitűz egy célt, mit is szeretne velük elérni, de nem csak a diáknak kell felkészültnek és derűlátónak lennie, hanem a tanárnak is és ugyan annyi munkát kell belefektetni, amihez nagy elszántság szükséges.

Ehhez kapcsolódhat a második pont, amiben a folyamatos képzettségről van szó. Habár csak a nyelvi kiterjedését helyezik előtérbe, szerintem egy szakmai tovább képzés is fontos lehet egy tanár életében. Kodály szerint fontos, hogy egy tanár beszéljen nyelveket, mert ha valaki csak az anyanyelvén beszél, nem tudja kifejezni magát másoknak. Ezt azért is mondhatta, mert az ő korában a kulturáltság fokmérője a több nyelvtudás volt. Mint a könyvben is le van írva, meggyőződése volt, hogy egy új kifejezőmód elsajátítása egy új gondolkodásmódot is jelenthet. Voltaképpen úgy gondolom, ha saját nyelvemen beszélő gyerekeket tanítok, akkor a legmegfelelőbb, ha a saját nyelvemen nagyon jól tudok beszélni, hogy teljes mértékben megértsem magamat a tanulóval. Manapság nagyon sok külföldi fiatal tanul cserediák programmal országszerte nagyobb városokban. Szerintem alapul vehetjük Kodály szemszögét is, hogy kell nyelveket beszélni, mert soha nem tudhatjuk, milyen diákok fognak hozzánk járni órára, de nem hiszem azt, hogy egy alap tudással ne tudnánk megértetni a gyermekkel mire is gondolunk. Ehhez inkább jobban szükségességét látom, hogy szakmailag fejlessze magát továbbra is egy tanár, mert ha nem is tudja elmagyarázni idegen nyelven, de ha meg mutatja, a diák már láthatja, mit is szeretnénk tőle kérni.

Érdeklődünk a nagyvilág dolgai iránt, milyen események zajlanak a nagyvilágban. Nem muszáj csak szakmán belül keresgélni, olvasni, milyen hatásai vannak a zenei világnak az ország más területein, miben fejlesztettek az által, hogy több gyermek tanuljon zenét, milyen programokat hoztak létre ennek érdekében, mint Magyarországon is a szimfónia program, emellett az is érdekünk, hogy milyen helyzetek állnak fent a nagyvilágban és ehhez mi zenészek, művészek, hogy tudunk magunk eszközeivel hozzájárulni. Gondolok én arra, hogy Afrikában sok az éhező gyerek vagy Magyarországon is van nagyon sok beteg gyermek, hogy értük jótékonyági koncertet szervezni, vagy a beteg gyerekeket bele vezetni a zenei világba, mert mint tudjuk a zene jótékony hatással van a szervezetre, nyugtatja az embert, ellazítja, kikapcsolja egy kicsit a mindennapi stresszhelyzetből.

Ehhez hozzájárulhat az is, hogy harmóniában kell élni a természettel. Nagyon fontosnak tartotta Kodály Zoltán is, hogy fizikailag erősítsük magunkat, ő például nagy rajongója volt az úszásnak és a természetben való túrázásnak. Ez teljesen igaz, ha valaki ezen a pályán képzelet el a jövőjét, mert minden hangszernek van egy kényszer tartása. Ahhoz hogy az izmok és az ízületek ezeket jól bírják, figyelniük kell arra, hogy edzésbe tartsuk a testünket, de figyelniük kell arra, hogy csak egy mértékig szabad engedni az edző tréninget, nehogy nagyobb kárt okozzunk magunkban, mint ami már a kényszer tartás miatt fennállhat (izomfájdalom, izomcsomósodás). Erre a legjobb megoldás az úszás, mert megmozgatja minden izomzatunkat, de emellett a víz ugyebár csökkenti a teherbírást, így kíméletesen tudjuk fejleszteni az izmunk teherbírását. Fúvósoknak még hasznosabb, mert a víz alatti úszás folyamatos fejlesztése, tágítja a tüdőt, ami nagy hasznára válhat egy idő után. A természetben való kikapcsolódás viszont, serkenti a vérkeringést, kicserélődik a tüdőben és a vérben lévő oxigén, több friss levegőhöz juthat a szerveztünk. Emellett mozgástréningeket is végezhetünk, amelyek erősítik az állóképességünket és fokozottan stressz oldó és nyugtató hatással bír. Ilyenkor kapcsoljunk ki minden hétköznapi problémáinkat, kicsit adjuk át magunkat úgymond a természetnek, hogy újult erővel foghassunk majd bele a teendőinkbe.

Fontos, hogy egy tanár tartson ki a meggyőződése mellett, hogy minden gyermeket kiváló zenei neveltetésben kell részesíteni, korán kell elkezdni a tanulást, és hogy a legjobb minőségű zenét vigyük be az iskolába. Javíthatjuk a zeneoktatás helyzetének a javulását azzal, hogy nem csak beszéd értékű órákat adunk, hanem cselekszünk is azért, hogy felfigyeljenek ránk. Lehet ez koncert, tanári hangverseny, vagy éppen egy előadás a zenész életről. Fontos, hogy ne csak a gyerekeket győzzük meg a neveltetés céljáról, hanem az iskolaigazgató és tanár kollégák is hozzá járuljanak ehhez az oktatáshoz (hogy engedélyezzék

az iskolában a neveltetést és célját, és ha netán elfelejtene jönni órára a gyerek a tanító néni letudja küldeni). Lehet érvelni vagy példával mutatkozni, hogy sokat fejlődnének az által, ha zenei neveltetést kapnak, kicsit „belekóstolhatnak” a régi kor nagy zenéibe, megtapasztalhatják milyen egy közösségbe tartozni és együtt zenélni, meg milyen célokat érhetnek el vele, ha jól csinálják és képzik magukat (világot láthatnak, ami nem feltétlenül mindenkinek adatik meg).

Véleményem szerint egy tanár sose legyen elégedett magával, mert mindig is fogják kudarcok érni, de ezt elkerülheti, ha folyamatosan arra törekszik, hogy jobb legyen. Nem szabad feladni az első rossz élmény után, hanem végig kell gondolnunk mit csinálunk rosszul, ami miatt történhetett. Folyamatosan maradjon meg bennünk a lelkesedés, főleg kezdőként, mert mindenki elkezdte valahol és minden tanár tanult valamiből, akkor is, ha sokszor nem vallják be maguknak sem, hogy min mentek keresztül ahhoz, hogy elérjék a céljukat. Tanítási gyakorlatom kezdetén én is feltettem magamban azt a kérdést, képes leszek-e rá, hogy én egy gyermeket tanítsak, mert nem éreztem még magam rá termetnek, de rájöttem arra, hogy nem vagyok egyedül, mert ott van a tudásom, amit kaptam az évek alatt és láttam tapasztaltam és mellettem van egy személy, aki segít, ha valami nem úgy megy és tanácsot ad mit hogyan csináljak. Remélem, hogy az a lelkesedés, ami most bennem van, végig kísér az utamon és könnyedén fogom venni az akadályokat némi tapasztalat után.

Ahhoz, hogy céljainkat teljes mértékben elérjük, minden olyan témában legyünk jártasak ami a zenével kapcsolatos, gondolok én arra, ha egy új koncertet vagy darabot adunk fel, legyünk tisztába a zeneszerzőről, kinek írta, milyen alkalom kapcsán, mit szeretne ez a mű kifejezni, kisebbeknél nagy segítség lehet ha a tanár le is tudja kísérni a könnyebb darabokat, de akár nagyobb koncerteknél bejátszhatjuk a saját hangszerünkön a zongorakíséretet a belépést segítve. Legyünk tisztában a kottában lévő fogalmakkal, hogy tudjuk mi is volt a zeneszerző elképzelése ezzel a művel, emellett hallgassunk meg felvételeket is róla, olvassunk a művekről, hogy tudjuk, hogyan is kell előadatni a gyermekkel. Lényeges, hogy ne csak egy kompozíciót kövessünk, amiket tudunk és akarunk tanítani, hanem folyamatosan bővítsük ismeretinket, mert minden gyerek más, másban fejlettebb, másban ügyesebb, nem lehet mindenkit egy vonalon vezetni.

Gondolataimat szeretném Kodálynak a tanításával lezárni. Jó zenetanárnak lenni nem könnyű dolog. Ne legyünk átlagosak, akik igen elvégzik a munkájukat és mennek haza pihenni, hanem kivételesnek és rendkívülinek kell lennünk, akik törődnek a feladatukkal és mindent megtesznek a cél érdekében. Ez egyáltalán nem pénzen, hatalmon és jó megjelenésen

múlik, hanem elszántságon, erőfeszítésen és hiten, mennyire hiszünk magunkban és abban, hogy megtudjuk csinálni és eltudjuk érni azt, amit kitűztünk magunknak. Remélem, hogy a sok tanulásnak, szorgalmas munkának és sok fáradozásnak gyümölcsöző eredménye lesz.

Függelék

**Borsod-Abaúj-Zemplén megyei
Zeneiskolások Hegedűs Találkozója**

Dr. Dégi Lászlóné Emlékére

Miskolc

2017. március 14.

Kötelező anyag:

Dénes: Hegedűiskola V-VI. kötet;
Mazas: G-dúr etűd vagy Dancla: Op. 68. G-dúr etűd

Dicikét

1. **Franyó Tünde**
Műsora:
Tanára:
Zongorán kísér:
- Fazekas - Miskolc**
A. Vivaldi: a-moll koncert
III. tétel
Várhegyiné Gazda Emese
Sárkány Éva

Dicikét

2. **Gonosz Péter**
Műsora:
Tanára:
Zongorán kísér:
- Fazekas - Miskolc**
O. Rieding: a-moll
Concertino részlet
Kissné Takács Katalin
Sárkány Éva

Dicikét

3. **Hegyí Dániel**
Műsora:
Tanára:
Zongorán kísér:
- Sajószöged**
N. Rubinstein: Rokka
Hegyí József
Margitai Noémi

*Kivétel
Miskolc*

- Imri-Szarka Fruzsina**
Műsora:
Tanára:
Zongorán kísér:
- Egressy - Miskolc**
O. Rieding: a-moll
hegedűverseny
magyaros stílusban
Csík Noémi
Soós Orsolya

Dicikét

5. **Juhász Kristóf**
Műsora:
Tanára:
Zongorán kísér:
- Tiszaújváros**
Seitz: G-dúr koncert
I. tétel Op. 13.
Petróné Nyíri Zsuzsanna
Bakos Irina

Miskolci Egressy Béni Alapfokú Művészeti Iskola

III. bérleti

RENDRAGYÓ
NÖVENDEKHAVVERSENY

2017. március 11.
Zenepalota, Bartók-terem

(Miskolc, Bartók tér 1.)

I. koncert kezdési időpontja: 14.30 óra
II. koncert kezdési időpontja: 16.30 óra

12. Dancsa:	Kis elegáns fantázia
hegedű: Gyáni Hanna Viola 2. B.
13. C. Norton:	Duett, Scottisch
fúvolya: Szabó-Abuezki Fanni 2. B.
14. Kabalevskij:	The comedians' galop
zongora: Katona Péter 1. o.
zongora: Katona Éva 3. köt.
15. Weber:
Dieupart:	Keringő
Mentett
klarinét: Lazsádi Csanád 2. köt.
16. Paolo Benedetto
Bellinzani:	C-dúr szonáta I.-II. tétel
fúvolya: Szalovszky Viktória 5. köt.
zongora: Varga István (nagyapja)
17. Rieding	a-moll Hegedűverseny, magyaros stílusban
hegedű: Imri Szarka Fruzsina 5. B.
18. Anon.:	Allemande
fúvolya: Eszlári Tünde 2. B.
19. Liszt:	Szerelmi álmok
zongora: Lescsinszky Áron 6. B.
20. L.Spohr:	Románc
hegedű: Krajnik Balázs 5. B.
zongora: Várkonyi Dóra 5. B.
21. Bartók Béla:	Három Csikmegyei népdal
klarinét: Ézsöl András Zalán 5. B.
22. Bartók:	Szonatina I., II.
hegedű: Osváth Zsuzsanna 9. B.
23. Brahms:	1. Magyar tánc
zongora: Lescsinszky Áron 6. B.
zongora: Szalovszky Viktória 5. B.